

ȘI-N MINTEA MEA DANSAM DESCULȚĂ

ET J'AI DANSÉ PIEDS NUS DANS MA TÊTE

Copyright © Solar, un département de Place des Éditeurs, 2017
© 2019 Editura ACT și Politon pentru prezenta ediție românească

Editura ACT și Politon

Str. Înclinată, nr. 129, Sector 5, București, România, C.P. 050202.

tel: 0723 150 590, e-mail: office@actsipoliton.ro

www.actsipoliton.ro/blog

Traducător: **Mădălina-Andreea Ungureanu**

Redactor: **Raluca Giuroiu**

Tehnoredactor: **Teodora Vlădescu**

Editor: **Maria Nicula**

Coperta: **Marian Iordache**

Copyright Manager: **Andrei Popa**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

ZEILINE, OLIVIA

Și-n mîntea mea dansam desculță / Olivia Zeitline; trad.: Mădălina-Andreea Ungureanu. - București : ACT și Politon, 2019

ISBN 978-606-913-516-7

I. Ungureanu, Mădălina-Andreea (trad.)

821.133.1

AVERTISMENT: Distribuirea, copierea sau piratarea în orice fel a acestei cărți nu este pedepsită numai prin lege, dar contravine și tuturor normelor și principiilor etice și sănătoase pe care un astfel de titlu le promovează. Ce fel de efect va avea energia pe care vreți să o transmiteți mai departe, dacă aceasta vine prin furt, ilegalitate și lipsă de respect față de autor și față de toți cei care au contribuit la crearea acestei cărți, astfel ca ea să ajungă la dumneavoastră? Împărtășiți cu ceilalți informațiile importante, valorile și lecțiile pe care le-ați aflat din acest material, într-un mod corect și responsabil.

OLIVIA ZEITLINE

Și-n mintea
mea dansam
desculță

Traducere din limba franceză de
Mădălina-Andreea Ungureanu

 ACT și Politon

2019

Charlotte ajunge în fiecare dimineață la aceeași oră. O curățenie sclipitoare o întâmpină chiar din hol. Tocurile sale răsună pe podeaua proaspăt spălată. Mirosul produselor de curățat încă plutește în aer. Ca în fiecare dimineață, curățenia s-a făcut în zori, înainte să ajungă angajații. Totul trebuie să fie curat, totul trebuie să strălucească. Trebuie să inspire încredere. Ecranele computerelor au fost șterse de praf, iar partea de sus, curățată cu detergent. Pereții biroului sunt atât de albi încât, atunci când intră, are senzația că orbește. Ca în fiecare dimineață, se așază pe scaunul din plexiglas. În jurul ei, nimic nu iese în evidență, nicio hârtie, niciun obiect personal; angajații au primit ordinul să nu lase nimic pe birourile lăcuite. Zgomotul neîntrerupt al mașinilor îi reamintește că în apropiere se află șoseaua de centură. Ca manager de proiect junior, Charlotte trebuie să se mulțumească cu un birou orientat spre nord. Camera nu e mare, are tavanul jos, nu e prea luminoasă. Directorul de marketing intră fără să bată la ușă, fără să salute.

– E gata dosarul? Clientul este deja jos. A ajuns mai devreme.

– Bună, Julien. Da, sigur, totul e gata.

– Să mi-l pui pe birou și să vii în sala de ședințe la și jumătate.

Paginile dosarului s-au amestecat. Totul se încurcă în capul lui Charlotte. Nu mai poate. De patruzeci și opt de ore lucrează încontinuu la tabeluri în Excel. De altfel, îi e greață. Fuge la baie. Stomacul ei nu mai reușește să digere. Dar n-o să se prăbușească. Va reuși, e puternică, a trecut mereu peste toate. Asta își repetă, stând în fața oglinzii de deasupra chiuvetei. Charlotte a vrut întotdeauna să fie stăpână pe propria viață. În ciuda angoasei și a transpirației reci, nu lasă să se vadă nimic. A vrut să facă mereu totul cât mai bine posibil, ca să câștige cât mai mult, ca să se simtă mai în siguranță. Această mecanică socială bine pusă la punct, clădită pe surâsuri false, pahare de cafea rece, cumpărături la supermarket și poșete din piele luate la reduceri, exercită o presiune permanentă asupra ei. Cu toate acestea, de câteva luni, memoria îi joacă feste. Nu mai reușește să se concentreze, iar uneori nu înțelege ce îi spun colegii. Atunci, se preface. Dă din cap fără să vorbească. Începe să-i fie frică de ea însăși, să-i fie frică de această umbră pe care o alungă, dar care o atrage, în același timp. E prea periculos să meargă la un consult medical. Nu vrea să audă că nu e bine. Nu are încotro, trebuie să strângă din dinți. Îi va fi mai bine într-o zi, va avea timp să se odihnească. Ușa biroului se deschide din nou.

– Charlotte, ce naiba faci? Dosarul! Măcar ai scos cifrele?

În această dimineață, pentru prima dată, Charlotte n-a mai reușit să se abțină.

– M-am săturat să intri în biroul meu fără să bați la ușă. S-ar zice că o faci intenționat. Da, am scos cifrele, totul e gata. Uite!

Cu un gest brusc, Charlotte îi dă dosarul superiorului său ierarhic.

Peste câteva minute, merge în sala de ședințe. Se simte tensiunea. Ranchiuna a fost înăbușită, dar liniștea e apă-sătoare. Clientul se foiește pe scaun, bătând ușor cu piciorul în podea. Stiloul asistentei lui scârțâie, în timp ce scrie în carnet. În capul lui Charlotte, toate sunetele sunt amplificate. E rândul ei să ia cuvântul. Încearcă să vorbească tare, nu înțelege ce spune, confundă totul. Tace dintr-odată. Un gol de memorie. De asta se teme cel mai tare. Simte cum cade în gol. E lividă. Îi vine să vomite. Pierde contactul cu realitatea. Îi vine să valseze. Plutește, se lasă dusă de vânt. Brațele îi devin niște frunze care zboară în vânt, tot corpul ei e un curent de aer. O adiere de vânt o poartă, ușor, foarte ușor. Dă ritmic din cap, își ondulează șoldurile după cifra infinitului. Mușchiul cardiac își accelerează ritmul după cel al pulsațiilor pământului, ca și cum tot sângele din artere s-ar vărsa în interiorul ei. Charlotte e în pădure. Urlă precum o lupoaică înfometată. Țopăie desculță în noroi și stropește toate plantele din jur. Din planta de la picioarele ei pornesc rădăcini care o leagă de centrul pământului. De la ea pornesc raze de lumină care urcă spre cer. E conectată cu infinitul, ea însăși e o mlădiere în afara timpului, o undă în țara viselor. Dansează, în transă, în fața unei mulțimi care o aclamă. Nu mai aude nimic, este cu totul cufundată în arta sa. Toate privirile sunt ațintite asupra ei. E în mijlocul scenei, în primplanul

propriei sale vieți. Aclamațiile publicului devin și mai puternice. Câțiva spectatori vor să o atingă. Îi evită cu o mișcare suplă, țâșnește cu viteza luminii. Într-o fracțiune de secundă, se avântă în față. Ciocnirea e violentă. Se lovește cu pieptul și brațele de pereți și asta o readuce la realitate. E leoarcă de sudoare. A dansat în sala de ședințe, în fața tuturor. Ca să arate că stăpânește perfect situația, directorul de marketing îi spune cu răceală:

– Charlotte, ai avut un episod de burnout. Ambulanța e pe drum.*

* Sindromul *burnout* sau sindromul epuizării profesionale reprezintă o stare de epuizare fizică și psihică, frecventă în rândul celor a căror profesie este solicitantă (implicând asumarea unei mari responsabilități și interacțiuni numeroase cu oamenii). Termenul a fost introdus de către psihologul Herbert Freudenberger, care a publicat, în 1980, lucrarea *Burn Out: The High Cost of High Achievement. What it is and how to survive it (Burnout: prețul ridicat al marilor realizări. Ce este și cum să îi faci față)*, în care descrie această tulburare. (n.red.)

*O frază spusă pe un ton melodic,
ca o bucată muzicală.*

1

În curând se face ora 18. Nu a primit încă niciun mesaj de la Tom. Charlotte își închide telefonul. Trebuie să arate că e puternică. Își pune telefonul în geantă și intră în centrul de dans de pe strada Paradis. Se îndreaptă spre sala Pina-Bausch, acolo unde își ține cursul de dans contemporan. Jeanne, o veche prietenă de la facultatea de marketing, o așteaptă în fața ușii duble.

– Ești singură? întreabă Charlotte.

– Așa se pare, doar dacă nu cumva s-au hotărât să-ți schimbe sala în seara asta.

– Nu, Michaël mi-ar fi spus. Asta-i sala. Théa n-a ajuns încă?

Jeanne încearcă să pară degajată.

– Tocmai am vorbit cu ea la telefon. Nu poate veni la cursul tău. I s-a reprogramat castingul. A spus că ne vedem după, la restaurant.

Charlotte îi răspunde cu un surâs crispat.

- Înseamnă că tu vei fi singura mea elevă în seara asta.

- Nu te îngrijora, drăguță, suntem în noiembrie, e normal. Lumea n-are chef să facă mișcare după serviciu. Dar cursul tău e grozav. Îmi place la nebunie. Nu mă simt bine dacă lipsesc o săptămână.

- La ultimul curs n-am avut decât trei elevi. Azi nu ești decât tu. Mi-e cam greu în momentul acesta, dar nu-mi pierd încrederea.

- Ești o profesoară super, Charlotte, știi asta.

Numeroșii elevi de la cursul precedent ies, transpirați, din sală. Lui Charlotte i se strânge inima când vede grupul care se îndepărtează pe culoar, spre vestiare. *De ce la cursul de jazz vine mai multă lume decât la cursul meu?* Intră în sală, urmată de Jeanne. Întinde salteluța pe podea, pentru momentul de relaxare de la final. În aer plutește un miros de transpirație. Charlotte a adus bețișoare parfumate, pe care le aprinde în toate colțurile sălii. De acum trei ani, de la episodul de *burnout*, Charlotte și-a schimbat viața. Și-a șters marketingul din memorie. S-a întors la ceea ce a făcut-o întotdeauna să vibreze: dansul. După ce și-a dat demisia, a reluat antrenamentele zilnice și cursurile de dans. A descoperit dansul improvizat, pe care îl exersa în parcuri, vara. S-a dedicat dansului trup și suflet. Datorită unei psihoterapeute la care mergea, s-a decis în favoarea dansului contemporan, în ciuda criticilor pe care i le aducea mama ei: „Și din ce-o să trăiești?” N-o să se dea bătută. N-a făcut degeaba tot

drumul ăsta. Gata cu bromazepamul*. N-o să se întoarcă niciodată înapoi. Vrea să trăiască din pasiunea ei, să-și câștige existența din cursuri.

Când să pornească *playlist*-ul de pe tableta conectată la boxe, o femeie tânără dă buzna în sală.

– Aici se ține cursul de jazz?

– Da, dar tocmai s-a terminat. Acum e cursul de dans contemporan, îi explică Jeanne. Ar trebui să încercați, e super, o să vedeți.

Femeia se lasă convinsă.

Charlotte încearcă să-și alunge gândurile negre. Trebuie să se adune, să dea tot ce are mai bun, chiar dacă are acum numai două eleve. Își începe cursul cu o serie de exerciții de încălzire și de mișcări de yoga, după care trece la programul cu scheme libere, pe muzică hip-hop. Își învață elevele cum să devină conștiente de corpul lor, punându-le să execute o serie de jocuri și de mișcări mimice, apoi le cere să improvizeze, să-și exprime starea emoțională. Cursul se termină cu un moment de relaxare pe muzică tibetană. Jeanne a adormit. Cealaltă tânără este încântată, plină de energie și promite să vină și săptămâna următoare. Înainte să iasă din clădire, Charlotte se duce la Michaël, cel care se ocupă de administrarea centrului. Îi întinde cele două cupoane de la curs.

– Nu au venit prea mulți elevi în seara asta, „Bucle de aur”, observă Michaël de la ghișeuul lui.

* În text, *Lexomyl*, una dintre denumirile comerciale utilizate în Franța pentru bromazepam, medicament utilizat pentru reducerea tensiunii psihice și pentru ameliorarea stărilor de agitație. (n.tr.)

– Așa e, dar cursul ei e grozav, îi răspunde Jeanne.

Michaël le oferă câte o băutură detoxifiantă: apă cu lămâie și cu bucăți de castravete.

Charlotte caută în geantă carnetul de cecuri, ca să plătească sala.

– Lasă, nu trebuie să-mi dai nimic de data asta.

– Ești sigur?

– Suntem toți în aceeași barcă, frumoaso, surâde Michaël și-i face cu ochiul.

– Mulțumesc mult, Michaël. Ești un înger.

După ce ies afară, Jeanne îl sună pe soțul ei, ca să-i spună să le dea fetelor să mănânce. În acest timp, Charlotte își deschide telefonul. Niciun mesaj de la Tom, în continuare. Nimic. Și totuși, jurase că o să se implice mai mult.

Îți promit c-o să-ți trimit o mulțime de mesaje de dragoste.

Charlotte simte un gol în stomac.

– Bun, Bernard are grijă de fete. A comentat un pic, dar o să-i treacă. Mergem?

Charlotte nu se mișcă. E pierdută în gânduri.

– Ce ai? Vii? Théa o fi ajuns deja.

Se întâlnesc cu Théa în față la Chez Jeannette. E îmbrăcată cu un palton lung, pe sub care poartă o rochie neagră, și le așteaptă cu țigara în mână. Când era mică, Théa a făcut dansuri împreună cu Charlotte. Acum e actriță.

Braseria e arhiplină. Fetele își fac drum prin mulțimea îngrămădită la bar. Unul dintre chelneri o recunoaște pe Charlotte. O sărută pe obraz.

– Ce mai faci? Sunteți trei?

Chelnerul ia o tăviță de metal și le conduce la una dintre mesele din fund. Cele din formica* roșu, care îi plac lui Charlotte cel mai mult. Câteva minute mai târziu, le aduce trei *mojitos*. Au multă mentă, și asta mai atenuează gustul de rom. Charlotte nu-și termină băutura. Se gândește încontinuu la Tom. Nu reușește să participe la discuție.

– Și știi ce? Mi-am putut recupera toate zilele de concediu.**

– Super, Jeanne, fetele tale vor fi fericite.

– Și castingul tău cum a mers? Povestește.

Sosește mâncarea. Charlotte abia dacă se atinge de farfuria ei. Nu poate să mănânce nici măcar salata vegetariană.

Tom nu mă sună. Nu-și ține niciodată promisiunile.

Théa se întoarce către Charlotte.

– S-a întâmplat ceva? N-ai mâncat nimic.

Jeanne se grăbește să răspundă în locul ei.

– N-a venit nimeni la cursul de dans.

* Material compozit obținut prin laminare. (n.tr.)

** În text, *jours RTT*, abreviere pentru *Réduction du temps de travail*: zile libere acordate de angajator angajaților care au atins deja limita maximă de 35 de ore lucrate pe săptămână. (n.tr.)

– A, deci de asta nu zici nimic de când ai venit. Îți faci griji?

– Un pic... Nu știu cum o să-mi plătesc chiria luna viitoare. Nu mai am ajutor de șomaj... Dar încerc să rămân senină, o să fie bine până la urmă.

– Ai dreptate, Cha. Șamanul meu *maya* spunea mereu: „Totul se petrece în mintea noastră”. Dacă ai încredere, se va ivi o soluție.

Jeanne găsește soluția imediat.

– Dacă ai într-adevăr probleme cu apartamentul, Charlotte, camera noastră de serviciu e liberă: fata care e la noi ca *au pair** pleacă săptămâna viitoare.

– E foarte drăguț din partea ta, Jeanne. Mulțumesc, o să mă gândesc.

– Bun, comandăm desert? Plătesc eu, le propune Théa.

Charlotte refuză, sub pretextul că trebuie să se culce devreme. Nu mai poate. Se simte prea rău din cauza tăcerii lui Tom. Le lasă pe prietenele ei și pleacă. O doare stomacul.

Imediat ce iese din braserie, se grăbește să-și verifice încă o dată telefonul. Niciun apel. Niciun mesaj.

Își bate joc de mine.

* *Au pair* (egal cu): persoană, de până în 30 de ani, care participă la un program de schimb intercultural. Aceasta poate locui pentru o perioadă de până la doi ani în casa familiei-gazdă, fiind tratată ca un membru egal al acelei familii. În schimb, participantul trebuie să îndeplinească niște sarcini casnice ușoare, să-și asume rolul de frate/soră mai mare al/a copiilor familiei gazdă. (n.red.)

Merge până în stația lui 31, iar prin minte îi trec doar gânduri pline furie. În momentul în care se deschid ușile autobuzului, o frază îi răsună în minte. O frază spusă pe un ton melodic, ca o bucată muzicală: *Pregătește-te, idila dintre tine și Tom se termină mâine.*

*Nu poți găsi acordul perfect fără câteva
note false.*

Autobuzul este aproape gol. Charlotte nu se așază. Rămâne în picioare, în stare de șoc. Fraza pe care a auzit-o se repetă în mintea ei, iar și iar. Nu înțelege ce i se întâmplă. Lumea ei se prăbușește. Se lasă pe un scaun. Lividă, își ia telefonul. Cu mâinile tremurând, îi trimite un mesaj Stellei.

Stella, trebuie neapărat să se întâlnească cu Stella.

În sfârșit, autobuzul ajunge la Barbès-Rochechouart, stația unde trebuie să coboare. Charlotte își ia geanta, îl împinge pe omul din fața ei și pleacă, fără să-și ceară scuze. În stradă, simte că se sufocă, inima îi bate tot mai repede. Începe să transpire, deși afară e frig. Grăbește pasul, ca să ajungă odată la destinație, să se încheie odată acest atac de panică. Înainte, dacă era în această situație, era mai ușor, ar fi luat anxiolitice, fără să-și pună prea multe întrebări. N-o să facă asta acum, și-a promis să termine cu medicamentele. Psihoterapeuta la care a mers după episodul de *burnout* ar fi întrebat-o, fără

îndoială: „Și de ce anume îți amintește această frază?” Oricât s-ar strădui, Charlotte nu găsește niciun răspuns. Respiră cu greutate, încearcă să-și recapete suflul. Nimic nu ajută. O ia pe bulevardul Rochechouart, apoi pe strada Clignancourt. Trotuarele sunt pustii, la fel și Café du Commerce. Ajunsă pe strada Pierre-Picard, Charlotte se mai liniștește puțin. Când pășește pe această alee, unde locuiește Stella, are mereu impresia că intră într-un spațiu magic. Parcă durează o veșnicie să urce cu ascensorul din lemn, cu uși cu grilaj. Sună la ușă. În sfârșit.

– Intră, draga mea, e deschis.

Deschide ușa și pulsul îi revine la normal. Semnele grafice de pe stampele japoneze atârinate în hol o calmează. Își pune jacheta în cuierul din fier forjat. Îmbrăcăță într-un kimono din mătase albă, Stella o așteaptă, stând pe canapeaua mare din salon, cu o revistă de artă în mână. Stella e muziciană, de origine slavă. Charlotte a cunoscut-o prin intermediul lui Tom, care îi luase un interviu pentru una dintre emisiunile lui la radio. Tom simțise că lui Charlotte îi va plăcea această femeie înțeleaptă, de 62 de ani. Violoncelistă cu renume, Stella a străbătut lumea întregă, susținând numeroase concerte în străinătate. Părul cărunț și strălucitor și ochii de un negru profund îi dau un aer de madonă. Când s-au întâlnit prima dată, Charlotte a avut strania senzație că o cunoaște dintotdeauna.

– Hai, scumpo, spune-mi ce s-a întâmplat.

Incapabilă să articuleze vreun cuvânt, Charlotte se aruncă plângând în brațele Stellei. Cu capul la pieptul ei,

suspină minute în șir. Stella o lasă să plângă; îi cântărește și îi absoarbe suferința.

– Așa, hai, plângi. Lacrimile ne limpezesc sufletul.

Încet, încet, Charlotte se liniștește. Emoția pe care a reținut-o atâta timp se defulează acum prin expirații ample. Stella se ridică, îi întinde o cutie cu batiste de hârtie, apoi se duce la bucătărie.

– Îți fac un ceai.

Se întoarce cu două cești de ceramică, așezate pe o tavă cu motive orientale.

Din cauza lui Tom, nu-i așa? Ce ți-a făcut iar aventurierul ăsta?

– Ghicești mereu totul, Stella.

– Știi că am antene.

– De asta am venit la tine. Mi s-a întâmplat adineauri o chestie tare bizară, legată de Tom. Am nevoie să mă lămurești.

Stella îi întinde o ceașcă.

– Te ascult.

– În timp ce urcam în autobuz, mi-a venit în minte o frază.

– Și ce zicea fraza asta?

– Zicea: „Pregătește-te, idila dintre tine și Tom se termină mâine”.

Stella rămâne tăcută și ia o gură de ceai. Pe față îi apare un zâmbet distras.

Charlotte continuă:

- N-a fost doar un gând ca oricare altul, a fost ca un fel de muzică.

Stella o întreabă:

- Vrei să spui, ca o voce?

- Da, o voce interioară.

- Magnific! Ai intrat în contact cu intuiția ta.

- Intuiție?

- Da, și-am vorbit adesea despre această muzică a ființei noastre profunde, care ne călăuzește.

- Dar n-auzi ce mi-a spus? Că trebuie să-l părăsesc pe Tom!

- Nu, și-a spus să fii pregătită ca idila dintre tine și el să se termine.

- Dar e același lucru, Stella! Cred că vocea asta era mai degrabă frica mea. Nu reușesc s-o controlez. Mă împiedică mereu să îmi pun în practică gândurile pozitive.

- De ce vrei să-ți controlezi frica? De ce să n-o accepți, pur și simplu?

- Fiindcă o să distrugă totul, o să-l sperii pe Tom și o să mă părăsească!

- Scumpa mea, nu e întotdeauna ușor să-ți urmezi intuiția. Uneori, trebuie să ai curajul să-ți înfrunți propriile temeri pentru a le îmblânzi. Tot intuiția te ajută să depășești provocările pe care și le scoate în cale viața, să ieși din rutina ta. Poate că fraza pe care ai auzit-o îți va deschide perspective noi.

- Ai de gând să-mi spui că trebuie să mă despart de Tom?

- Eu nu-ți spun absolut nimic. Tu însăși trebuie să simți ce e potrivit pentru tine, iar intuiția te va ajuta *exact* la asta.

- Chiar crezi că fraza asta a venit de la intuiția mea?

Pe neașteptate, Charlotte se ia cu mâinile de cap, deznădăjduită.

- Sunt pierdută, Stella, trebuie să mă ajuți.

- Este necesar să formulezi întrebarea.

Charlotte își ridică privirea.

- Ce întrebare?

- Întrebarea pe care o vei adresa intuiției tale ca să-ți dezvăluie mai mult. Trebuie s-o formulezi cât mai clar posibil.

- Cum adică?

- Înainte de toate, trebuie să te echilibrezi și să re-duceți calmul în interiorul tău.

- Ca într-o meditație?

- Da, de exemplu, dar poți face asta și în timp ce speli vasele sau privești cerul. Pe mine muzica lui Bach mă calmează imediat.

- Eu cred că asta face pentru mine dansul.

- Sunt sigură de asta, scumpo, și cred că intuiția te va conduce din ce în ce mai mult spre mișcare și spre dialogul cu corpul tău. O să-ți vorbesc despre experiența mea. După cum știi, am colaborat la început cu mari orchestre

simfonice, pentru o perioadă îndelungată, dar nu mă simteam mereu în largul meu. Într-o zi, un agent mi-a propus să cânt muzică de cameră. Asta presupunea, cu siguranță, o carieră mai puțin ilustră, dar o voce subtilă mă îndemna să accept. Îmi amintesc că am dat cu banul. Am acceptat propunerea, chiar dacă toată lumea mă sfătuia să n-o fac. Astăzi, nu sunt fericită decât atunci când cânt în concerte cu public restrâns. Chiar dacă n-a fost ușor la început, am continuat să-mi urmez intuiția. Timpul mi-a demonstrat că, dacă am încredere în ea, atunci sunt în acord perfect cu mine însămi.

– Eu nu pot spune același lucru. Uneori mă întreb dacă nu cumva am fost prea optimistă să sper că îmi voi câștiga existența din cursurile de dans contemporan. Credeam că o să mă descurc, și nu e deloc așa. Și totuși, dansul e pasiunea mea.

– Știi, nu poți găsi acordul perfect fără câteva note false. Ai să vezi: dacă-ți urmezi intuiția, exteriorul îți va vorbi și el.

– Exteriorul? Cum adică?

– Îți explic altă dată, acum e târziu. Dacă ești liberă, hai să ne vedem miercuri, înainte să mă duc la repetiții.

– Ne întâlnim la ceainărie, ca de obicei?

– Asta voiam să-ți propun și eu.

Stella o conduce pe Charlotte până în holul de la intrare. Înainte să-i deschidă ușa, ia o cutie din argint și o deschide.

– Uite, pentru tine. Un cadou.

Charlotte se uită la ce i-a pus în mână muziciana: o monedă pe care e gravat un vultur cu două capete. Nedumerită, o privește întrebător pe Stella.

– Este moneda care mi-a spus să aleg muzica de cameră.

– Ca să dau cu banul?

– Da, dar să nu arunci moneda decât o singură dată pentru fiecare întrebare. Asta e regula. Ceea ce răspunde prima dată e mereu corect. Hai, noapte bună, scumpa mea, să ajungi cu bine acasă.

Charlotte își îmbrățișează prietena muziciană. Cu inima mai ușoară, alege să coboare pe scara din lemn de stejar, și nu cu vechiul ascensor cu grilaj.

Ajunsă în fața apartamentului său, găsește un plic strecurat pe sub ușă; îl deschide repede, îngrijorată. O înștiințare cu privire la neplata chiriei. Epuizată, intră în baie și se dezbracă încet. Se spală pe dinți, în timp ce citește bilețelele cu mesaje pozitive lipite pe oglindă: trăiesc în abundență; sunt prosperă și strălucitoare; cursurile mele de dans au un mare succes și atrag mulți oameni.

Cu un gest brusc, rupe toate hârtiuțele; le aruncă în toaletă și trage apa. Cearșafurile mirosoare sunt proaspăt spălate. Charlotte nu poate să adoarmă. Oare să accepte propunerea lui Jeanne? Nu poate să-i ceară din nou mamei sale să-i plătească chiria. Va putea să trăiască în 13 metri pătrați? În cele din urmă, o cuprinde somnul. Brusc, deschide ochii din nou, la semnalul

sonor al mesageriei: „Ne vedem mâine? La ora 15, la mine? Tom.”

Ecranul telefonului îi luminează fața. În întuneric, moneda rusească de pe noptieră are o lucire stranie.

*Dacă îți urmezi intuiția, exteriorul
îți va vorbi.*

Charlotte și-a petrecut mai bine de o oră ca să se aranjeze pentru întâlnirea cu Tom. Și-a făcut un machiaj discret, care să-i pună în valoare ochii mari și căprui și buzele pline. Și-a lăsat desfăcut părul blond și ondulat. A ezitat între mai multe ținute, neștiind pe care să o aleagă, și, în cele din urmă, a revenit la prima opțiune: jeanșii ei preferați, un pulover din lână de angora, verde crud, care îi pune bustul în evidență, și ghetete noi, din piele de căprioară. Tom nu-i va putea rezista.

A ajuns în fața clădirii în care locuiește el cu o jumătate de oră mai devreme. Mult prea devreme ca să urce. Chiar dacă abia așteaptă să-l vadă, trebuie să se lase așteptată. Se duce la cafeneaua din colțul străzii, cafeneaua unde merge adesea cu Tom. Se așază pe bancheta *lor* din moleschin roșu și comandă o cafea și un pahar cu apă. Ceva ca să treacă timpul.

– Deci sunteți numai dumneavoastră azi? Prietenul v-a lăsat singură? O fată așa de drăguță ca dumneavoastră...

Chelnerul îi face cu ochiul.

– Nu, am întâlnire cu el.

– Se lasă așteptat, deci? În ziua de azi bărbații sunt cei care se lasă așteptați? Lumea s-a întors pe dos.

Charlotte își bea cafeaua, gânditoare.

Într-adevăr, ea așteaptă de mai bine de un an ca Tom să se implice mai serios în relația lor. Ea e întotdeauna cea care așteaptă. Când l-a văzut pe Tom prima dată, era îmbrăcată neglijent și nu avea deloc machiaj. Se ducea la o conferință despre schimbările de mediu și nu s-ar fi gândit nici în ruptul capului că se va îndrăgosti de unul dintre ziariștii invitați acolo. Când l-a văzut pe scenă, punându-le întrebări celor care luau cuvântul, a simțit cum inima începe să-i bată cu putere. Purta teniși albi, o pereche de pantaloni chino bej, o cămașă din denim și o pălărie fedora. Avea un aer de aventurier. Foarte zămbitor, părea că se simte în largul lui înconjurat de atâta lume. Și totuși, în sufletul lui suferea. Soția îl părăsise pentru un alt jurnalist, unul mai cunoscut. După ce s-a încheiat conferința, Charlotte s-a strecurat discret lângă el, în fața bufetului. Privirile li s-au întâlnit și au început imediat să vorbească. Și-au dat seama foarte repede că au mulți prieteni în comun și că împărtășesc aceleași concepții despre viață. Iar când el i-a șoptit la ureche: „Am un Bordeaux fără sulfiți, de pe o mică plantație bio. Vrei să vii la mine?”, Charlotte a uitat instantaneu că hotărâse să se culce devreme.

Prin geamul cafenelei, Charlotte observă oamenii care trec pe stradă. Fug, luați prin surprindere de ploaia

torențială. Titlul unei piese de teatru, de pe panoul publicitar* din intersecție, îi atrage atenția: „*Mai bine să fii singur decât să ai o căsnicie nefericită. Ultimele zile!*”

Charlotte se gândește la Stella și la ce îi spusese cu o seară înainte: „Vei vedea: dacă-ți urmezi intuiția, exteriorul îți va vorbi”.

Ezită un moment, apoi caută în portmoneu moneda rusească pe care i-a dat-o muziciană.

Dacă e cap, partea cu vulturul cu două capete, Tom hotărăște în sfârșit să divorțeze. Dacă e pajură, partea cu numărul... o să iasă rău... și mai bine-l părăsesc.

Trage adânc aer în piept și încearcă să o arunce. Moneda ricoșează în podul palmei și cade. Încearcă să o prindă, dar se rostogolește pe podea până la picioarele chelnerului, care o ridică și o pune pe masă, cu un aer sever.

– Ați primit o monedă falsă, se pare...

Charlotte nu răspunde nimic. I s-a tăiat respirația. Chelnerul a pus moneda pe masă cu numărul în sus.

Plătește și pleacă imediat, ca un hoț care vrea să se salveze.

Îl privește pe Tom. Udă plantele. Sunt peste tot în balconul cu balustradă de zinc, cu vedere spre acoperișuri. Aude ploaia bătând în fereastra de deasupra capului ei. Apartamentul mobilat, în care Tom locuiește cu chirie

* În text, *colonne Morris*: panouri publicitare cilindrice; piese de mobilier urban destinate publicității. (n.tr.)

de când s-a despărțit de soția lui, pare întunecat, trist, lipsit de viață. Când i-a deschis ușa, abia dacă a schițat vreun gest să o salute. A înțeles imediat că moneda ru-sească spusese adevărul.

– Cum a fost la cursul de dans?

– De ce nu m-ai sunat ieri?

– Ți-am trimis un mesaj...

– Da, un singur mesaj, o zi întreagă! Mare lucru pentru cineva care promite mesaje de dragoste!

Nu mai udă florile, pare să ezite.

– Am fost ocupat... Am stat cu Virginie toată ziua.

– Cum adică, cu Virginie?

– Nu, nu, nu te gândești... S-ar putea să aibă un subiect pentru mine, în producția la care lucrează.

– Și o să accepți?

El își deschide calculatorul. Biroul e plin de dosare. Își verifică email-ul.

– Te-am întrebat ceva, Tom.

– Știi, va trebui să mă văd mereu cu Virginie... pentru Samuel.

– Una e să te vezi cu ea pentru fiul tău, și cu totul altceva să lucrezi împreună cu ea zile întregi.

– Charlotte, tu crezi mereu probleme acolo unde nu sunt.

Ea se ridică brusc de pe canapea, palidă.

– Poftim? Eu sunt cea care creează probleme? De mai bine de un an tot aștept să divorțezi, să te implici cu adevărat în relația cu mine.

– Dar suntem împreună. N-are rost să grăbim lucrurile.

– Și preferi să mă lași în această stare de confuzie.

– Charlotte, mai dă-mi timp.

– Știi ce? O să ai destul timp, dar fără mine.

– Liniștește-te, Charlotte... Ce faci?

Fără să i se citească nimic pe față, Charlotte deschide dulapul. Ia de acolo cele câteva lucruri care îi aparțin, apoi merge în baie să-și caute peria de păr și deodorantul. Le pune pe toate într-o sacoșă de plastic.

– Charlotte, nu face asta... Nu-mi e ușor.

Îl fixează cu o privire severă. Tom s-a așezat pe canapea și s-a luat cu mâinile de cap. Nu se uită la ea. Lui Charlotte i-ar plăcea ca Tom să o oprească, să o implore să rămână. Dar el nici nu se clintește. Ea iese, trântind ușa. Așteaptă apoi câteva minute pe hol. Niciun zgomot, nicio reacție. Și nicio lacrimă, nu poate nici măcar să plângă.

Când ajunge acasă, Charlotte se prăbușește plângând pe podea. Are obrajii scăldați în lacrimi. Își lipește fața de covor. Firele de lână îi intră în gură. O ustură ochii din cauza prafului. Ar vrea să intre în pământ, să termine odată cu viața asta nedreaptă. Închide ochii și pierde noțiunea timpului.

Se trezește târziu în noapte, e în continuare întinsă pe podea. La lumina unei raze de lună ce cade pe covor, vede o musculiță care înaintează încet, dar cu hotărâre, printre ochiurile și nodurile țesăturii de lână. Atât de multe obstacole care trebuie depășite. Pe Charlotte o cuprinde brusc un sentiment de compasiune.

Hai, fii puternică, aproape c-ai reușit.

Insecta pare să-i răspundă: *Și tu aproape c-ai reușit. Continuă să crezi.*

O cuprinde deodată un val de energie. Se ridică, ia telefonul și șterge, una după alta, fotografiile cu Tom. Ezită să-i șteargă și numărul, decide în cele din urmă să-l păstreze. Ia un sac de gunoi și se debarasează de tot ce-i amintește de relația cu el, apoi face un duș îndelungat, își săpunește corpul, iar și iar. Nu mai vrea să îl simtă pe Tom pe pielea ei. Așezată pe pat, cu un prosop în jurul corpului și unul pe cap, își inspectează cu privirea apartamentul. Stă aici de șapte ani, a semnat contractul de închiriere imediat după ce s-a angajat la fostul loc de muncă.

Cu un gest hotărât, ia telefonul și formează numărul lui Jeanne.

- Te-am trezit cumva? Vreau să te întreb ceva: mai e în picioare oferta pe care mi-ai făcut-o, să vin să locuiesc în camera ta de serviciu?

*Să fii pregătită să asculți,
dar să accepți liniștea.*

Îngerul dansului de la Palatul Garnier pare să-i ureze bun-venit lui Charlotte când iese de la metrou. În ciuda frigului pătrunzător, cerul fără nori promite un sfârșit de zi foarte frumos. Cu inima ușoară, tânăra traversează Piața Operei, strecurându-se printre mașini. A ajuns la fix pentru întâlnirea cu Stella. Este nerăbdătoare să-și vadă prietena violoncelistă la ceainăria lor, din incinta clădirii în stil Napoleon al III-lea.

O chelneriță îi ia șalul, tricostat cu ochiuri mari, și paltonul. Stella e deja acolo; Charlotte o vede, e așezată între două coloane de marmură. A ales o masă într-un colț liniștit, decorat cu lumânări mari. Și-a lăsat pe cap căciula de blană rusească*.

– Simt că o să-mi dai vești bune, îi spune muziciana, îmbrățișând-o.

– Se poate spune și așa... Ești bine? E drăguță căciula ta.

* În text, *chapka*, căciulă de blană, cu urechi. (n.tr.)

– Un suvenir pe care l-am cumpărat din Sankt-Petersburg. Îmi ține de cald iarna.

– Da, e al naibii de frig azi.

– O să ne prindă bine ceaiul. Am comandat *lapsang souchong*. E ceai negru afumat, din China. Ce zici?

– E perfect.

– Deci, ce vești ai, draga mea?

– M-am mutat. Și am făcut ordine în viața mea.

– Grozav. Asta înseamnă că ai intrat într-o nouă etapă?

– Nu știu, dar mă simt ușurată. Nu mai trebuie să plătesc lunar o chirie. Prietena mea, Jeanne, mi-a pus la dispoziție camera ei de serviciu.

– Ah, un spațiu mic. Ideal ca să-ți mărești spațiul din interior.

– Nu m-am gândit la asta, dar trebuie să spun că faptul că am renunțat la tot ce aveam m-a eliberat de o povară. Totul s-a petrecut repede, ca prin magie. Noul locatar, pe care l-am găsit pe internet, a înlocuit toată mobila. Nu mi-au rămas decât două valize, câteva cărți și hainele.

– Uneori trebuie să știm să ne debarasăm de ce avem ca să găsim ceea ce este esențial. N-ar trebui să avem niciodată prea multe lucruri, pentru că atunci lucrurile vor ajunge să pună stăpânire pe noi, în cele din urmă.

Stella o fixează pe Charlotte cu privirea.

– Ți-au mai venit și alte fraze în minte?

- Nu, dar cea de atunci a spus adevărul. M-am despărțit de Tom.

- Deci nu era vorba de o frică a ta?

- Era în mod clar intuiția mea. Și m-am folosit de moneda ta rusească. Mi-a spus că o să iasă rău dacă rămân cu Tom. Și apoi, chiar înainte de asta, am văzut afișul ăsta pe un panou publicitar...

- Ce afiș?

- Afișul unei piese de teatru, al cărei titlu era *Mai bine să fii singur decât să ai o căsnicie nefericită*.

- Deci, dacă înțeleg bine, tu ești cea care a decis să-l părăsească pe Tom?

- Da, nu e clară treaba cu nevastă-sa...

- Care ziceai că era titlul de pe afiș?

- *Mai bine să fii singur decât să ai o căsnicie nefericită*.

- „Singur”... sau „singură”?

Charlotte se gândește.

- Ă... „singur”, cred.

- Se pare că acest mesaj exterior i-a fost destinat, mai degrabă, lui Tom...

- Crezi? Și totuși, când am văzut afișul, mi-am amintit imediat ce-mi spuseseși tu când eram la tine acasă, că exteriorul îmi va vorbi. Ce voiai să-mi explici, mai exact?

- De asta am vrut să ne întâlnim aici, draga mea. Ca să revenim la intuiție, să știi că o vei găsi în interiorul tău, ca fraza pe care ai auzit-o, dar și în exterior, ca afișul de care spui.

– Dar cum e posibil? Doar afișul acela nu a fost pus pe panoul publicitar special pentru mine!

– Sigur că nu, dar intuiția ta este cea care ți l-a arătat. Fiindcă proiectăm mereu în exterior ceea ce se petrece în interiorul nostru, așa, ca un proiector de cinema, înțelegi? Ceea ce vedem în exterior oglindește ceea ce simțim în interior. De exemplu, ce-ți place ție la salonul ăsta?

Charlotte privește în jur. Coloanele și ornamentele lor, sculpturile contemporane, mobilierul modern.

– Cel mai mult îmi place faptul că acest loc face parte din clădirea Operei. Îmi mai place amestecul ăsta de modern și clasic, liniștea de aici...

– Este și ceva care-ți displace?

– Nu, nimic... în afară de faptul că eu nu te pot invita aici fiindcă n-am destui bani.

– Ei, vezi, ceea ce simți despre locul acesta îți spune exact cine ești tu azi: o balerină de formație clasică, care s-a orientat către dansul contemporan, care este în căutarea liniștii, dar care nu are destule resurse financiare în acest moment.

– Vrei să spui că trebuie să caut semnele din exterior ca să știu ce-mi spune intuiția?

– Da, doar că ele apar atunci când nu le cauți. Comunicarea cu intuiția este adesea paradoxală: trebuie să știi să cauți fără să ai așteptări, să fii pregătită să asculți, dar să accepți liniștea, să te eliberezi de voință fără să abandonezi dorința de a crește. E un dozaj foarte fin, unic pentru fiecare în parte. Nu există nicio regulă; totuși,

trebuie să ne știm gamele ca să ne recunoaștem melodia. Intuiția este o vibrație, o lungime de undă; ca un al șaselea simț, care se folosește de celelalte cinci: poate lua forma unei voci, a unei imagini sau senzații, a unui gust sau miros. Intuiția vorbește și prin vise. Totul poate vorbi, atât în interior, cât și în exterior, iar la final, pur și simplu știi... dar nu știi cum de ai ajuns să știi.

– Dar dacă o să confund iar frica cu intuiția? Dacă mă înșel?

– Și asta face parte din călătorie, draga mea. Singurul lucru pe care-l poți face atunci când trebuie să iei o decizie este să te întreb dacă acționezi din dragoste sau din frică. De exemplu, pune-ți întrebarea asta ca să afli care a fost motivul pentru care l-ai părăsit pe Tom: frica sau dragostea?

– Cred că a fost vorba, mai degrabă, de furie.

– Dar care a fost sentimentul din spatele furiei? Furia era acolo ca să te protejeze, din dragoste, sau ca să te îndepărteze, de frică?

Liniște.

Charlotte rămâne mută. Stella se uită la ceasul-colier, ca să vadă cât e ora.

– Trebuie să plec, am repetiție. Termină-ți liniștită ceaiul și gândește-te la ce ți-am spus.

Stella își aranjează pe umeri etola din cașmir și se ridică.

– Nu-ți face griji, îngeraș, îi spune lui Charlotte, îmbrățișând-o. La finalul călătoriei, o să vezi că totul e perfect.

Charlotte o urmărește pe Stella cu privirea. Chelnerița o ajută pe muziciană să-și îmbrace pelerina lungă și bej și apoi o conduce în holul cu draperii de catifea roșie. Telefonul lui Charlotte vibrează pe masă; pe ecran apare numele „Mama”.

– Unde ești, Charlotte?

– La ceainăria de la Operă. De ce?

– De ce? Am trecut pe la tine și mi s-a spus că nu mai locuiești acolo!

– Scuză-mă, nu te-am anunțat. Da, m-am mutat. Dar nu-ți face griji, mi-am găsit o cameră de serviciu, mi-a oferit-o Jeanne.

– Ți-ai găsit o cameră de serviciu?! Un loc de muncă, asta ar fi trebuit să-ți găsești! De ce nu mi-ai zis nimic? Ai fi putut să vii aici, casa e mare.

– Fontainebleau e prea departe. Nu e un loc potrivit pentru cursurile mele.

– Dar trebuie să-ți găsești un loc de muncă stabil în domeniul tău, Charlotte! Chiar și unul pe durată determinată. Ai putea să ții și cursuri de dans seara, dacă îți place într-adevăr să faci asta.

– Am terminat-o cu marketingul, mamă. Ți-am spus doar.

– Și de ce nu te-ai mutat cu Tom?

Un moment de tăcere. Ezitare.

– Trebuie să închid, am un antrenament în scurt timp. O să vin la masă, la Fontainebleau. Te sun, promit.

Charlotte închide telefonul, distrasă. Bea mașinal ceaiul care i-a mai rămas; e rece și amar. Gândurile îi sunt invadate din nou de Tom. Un val de tristețe îi străbate tot corpul. Afară s-a lăsat dintr-odată noaptea. Chelnerița dă într-o parte draperia din holul de la intrare, ca să iasă Charlotte. Frigul îi înroșește fața. Coboară la metrou. Într-o oră, va fi la antrenament, ca în fiecare zi. Să danseze. Să danseze ca să uite.

*E de ajuns să scrii tot ce îți trece
prin cap.*

Théa se apleacă peste balustrada balconului minuscul care dă spre parcul Buttes-Chaumont. Vederea panoramică asupra Parisului, pe care o are de aici, o impresionează.

– Se vede chiar și Sacré-Coeur! Nu e prea mare locul acesta, dar e de-a dreptul magic! Și Jeanne nu-ți cere deloc chirie?

Cu o cutie de carton în mână, Charlotte își aranjează cărțile pe etajera de deasupra canapelei extensibile, gri deschis.

– Deloc, dar m-am oferit să stau cu fetele din când în când pentru ca ea și Bernard să poată petrece câteva seri în doi.

– O să-ți fie bine aici, ai să vezi.

Théa își deschide geanta din piele de căprioară, cu franjuri, și scoate de acolo un etui din catifea, în care se află o busolă.

– Deci, unde e zona dragostei la tine?

- Zona dragostei?

- Cha, ți-am spus că o să te ajut să aplici principiile *feng shui*. O să-ți arăt ce am învățat la cursul de design interior psihoterapeutic, cum să-ți găsești cea mai bună energie la tine acasă.

Cu busola în mână, Théa se rotește ușor pe loc, apoi se îndreaptă spre cabina de duș.

- Interesant! Zona dragostei la tine se găsește în cabina de duș, constată ea, surâzând. Ceea ce nu e chiar surprinzător, având în vedere că tocmai te-ai despărțit de Tom. Pentru a întări zona dragostei, ai putea să pui aici două săpunuri în formă de inimă, două șampoane, doi bureți de baie, două prosoape, ca și cum ai fi cu cineva.

- Pentru moment, n-am niciun chef să fiu cu cineva.

- Uite, mi-am adus cărțile de tarot. Vrei să tragi o carte ca să afli cum stai cu dragostea?

- Dacă vrei tu...

Théa caută din nou în geantă. Își așază cărțile de tarot cu fața în jos pe măsută.

- Ia o carte.

Charlotte întoarce o carte care înfățișează un bărbat între două femei. Este Cartea Îndrăgostiților.

- Cartea e așezată invers. Asta arată un obstacol. După părerea mea, tu încă nu știi ce vrei. Eziți... Vei ezita chiar între doi bărbați. Ai două drumuri și nu știi pe care să-l alegi.